

ÚTMUTATÓ
a vállalkozások kutatási-fejlesztési
tevékenységének
számviteli elszámolásához

Budapest, 2004.

Készítette: dr. Nagy Gábor
a Pénzügyminisztérium ny. főosztályvezetője

Tartalomjegyzék

<i>ELŐSZÓ</i>	13
I. FOGALMAK, MEGHATÁROZÁSOK	15
1. Kutatás, kísérleti fejlesztés (K+F)	15
1.1. A K+F tevékenység típusai	15
1.1.1. Alap kutatás	15
1.1.2. Alkalmazott kutatás	15
1.1.3. Kísérleti fejlesztés	16
1.2. A tevékenységtípusok megkülönböztetése	16
2. A K+F és a nem K+F elhatárolásának szempontjai	17
2.1. A fogalmak elhatárolása	17
3. A kutatási, kísérleti fejlesztési tevékenység szervezeti formái	19
3.1. A vállalati kutatóhely	19
3.2. Kutató-fejlesztő intézetek	20
3.3. Felsőoktatási kutatóhely	20
3.4. Egyéb kutatóhely	20
II. A K+F KÖLTSÉGEK, RÁFORDÍTÁSOK	21
1. K+F költségek, ráfordítások a statisztikában	21
1.1. „Falakon belüli” ráfordítások	21
1.2. „Falakon kívüli” ráfordítások	22
1.3. Folyó költségek	22

1.4. Beruházási költségek	24
2. K+F költségek, ráfordítások a számviteli elszámolásban	25
2.1. A tárgyévben felmerült „falakon belüli” költségek	25
2.1.1. Közvetlen költségek	25
2.1.2. Közvetett költségek	25
2.1.3. Általános költségek	25
2.2. Tárgyévben felmerült „falakon kívüli” költségek	25
2.2.1. Vállalkozásba adott	26
2.3. Folyó költségek a számvitelben	26
2.3.1. A tárgyévben felmerült	26
2.3.2. A tárgyévi eredményt terhelő saját célra végzett kutatás, kísérleti fejlesztés közvetlen költségei	26
2.3.3. A tárgyévi eredményt terhelő közvetett és általános költségek	27
2.3.4. A tárgyévi eredményt terhelő vállalkozásba adott kutatás, kísérleti fejlesztés költségei	27
2.4. K+F beruházások a számvitelben	27
2.4.1. A beruházás általános fogalma	28
2.4.2. Beruházás esetén a bekerülési érték	29
2.4.3. A K+F-t segítő eszközök (épületek) beszerzése, létesítése	31
2.4.4. A K+F eszközeinek (műszerek, berendezések) beszerzése, előállítása	32

2.4.5. Tárgyi eszközök bekerülési értékének megosztása	32
2.4.6. A K+F beruházási ráfordításainak megtérülése	33
2.4.7. Nem kutatási, nem kísérleti fejlesztési beruházások	33

III. A K+F PÉNZÜGYI FORRÁSAI	35
1. A kutatás, a kísérleti fejlesztés saját költségeinek pénzügyi forrásai	35
1.1. A K+F költségek saját pénzeszközei	35
1.2. A saját pénzeszközök igénybe vétele	36
1.3. A K+F költségek külső pénzügyi forrásai	36
1.3.1. A megrendelésre végzett kutatás, kísérleti fejlesztés pénzügyi forrásai	36
1.3.2. A saját célra végzett kutatás, kísérleti fejlesztés más pénzügyi forrásai	37
2. A kutatás, a kísérleti fejlesztés beruházásainak pénzügyi forrásai	39
2.1. A K+F beruházások saját pénzeszközei	40
2.2. A saját pénzeszközök igénybe vétele a K+F beruházáshoz	40
2.3. A K+F beruházások külső forrásai	41
2.4. A K+F beruházások külső pénzügyi forrásainak csoportosítása	42

IV. A KUTATÁS, A KÍSÉRLETI FEJLESZTÉS	44
ELSZÁMOLÁSÁNAK GYAKORLATA	
1. Saját célra végzett kutatás, kísérleti fejlesztés tárgyevi költségeinek elszámolása	45
1.1. Közvetlen költségek	46
1.1.1. A kutatás közvetlen saját költségei	46
1.1.2. A kutatás eszközeinek amortizációja	50
1.1.3. A kísérleti fejlesztés közvetlen saját költségei	52
1.1.4. A kísérleti fejlesztés eszközeinek amortizációja	56
1.1.5. A kutatás közvetlen saját költségeinek és eszközei amortizációjának időbeli elhatárolása	59
1.1.6. A kísérleti fejlesztés közvetlen saját költségeinek és eszközei amortizációjának időbeli elhatárolása	60
1.1.7. A tárgyévben aktivált kísérleti fejlesztési költségek	62
1.1.8. A saját célra végzett kutatás, kísérleti fejlesztés értékesítése	65
1.1.9. A saját célra végzett kutatás, kísérleti fejlesztés tárgyevi eredményt terhelő közvetlen költségei	67
1.2. Közvetett költségek	69
1.2.1. A kutatás közvetett költségei	69
1.2.2. A kísérleti fejlesztés közvetett költségei	72
1.3. Általános költségek	84

1.3.1.	A kutatás általános költségei	84
1.3.2.	A kísérleti fejlesztés általános költségei	88
2.	Vállalkozásba adott kutatás, kísérleti fejlesztés tárgyévi költségeinek könyvviteli elszámolása	90
2.1.	Vállalkozásba adott kutatás költségei	91
2.2.	Vállalkozásba adott kísérleti fejlesztés költségei	93
2.3.	Vállalkozásba adott kutatás költségeinek időbeli elhatárolása	95
2.4.	Vállalkozásba adott kísérleti fejlesztés költségeinek időbeli elhatárolása	97
2.5.	Vállalkozásba adott kísérleti fejlesztés aktivált költségei	99
2.6.	Vállalkozásba adott kutatás, kísérleti fejlesztés értékesítése	99
2.7.	Vállalkozásba adott kutatás, kísérleti fejlesztés tárgyévi eredményt terhelő költségei	101
3.	Megrendelésre végzett kutatás, kísérleti fejlesztés tárgyévi költségeinek könyvviteli elszámolása	102
3.1.	Megrendelésre végzett kutatás közvetlen saját költségei	103
3.2.	Megrendelésre végzett kutatás eszközeinek amortizációja	107
3.3.	Megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés közvetlen saját költségei	109

3.4.	Megrendelésre végzett kísérleti fejlesztés eszközeinek amortizációja	113
3.5.	Értékesített kutatás közvetlen saját költségeinek és eszközei amortizációjának átvezetett összege	116
3.6.	Értékesített kísérleti fejlesztés közvetlen saját költségeinek és eszközei amortizációjának átvezetett összege	117
3.7.	Értékesített, vállalkozásba adott kutatás számított költségei	119
3.8.	Értékesített, vállalkozásba adott kísérleti fejlesztés számított költségei	120
4.	A kutatás, a kísérleti fejlesztés bevételeinek elszámolása	121
4.1.	A megrendelésre végzett kutatás, kísérleti fejlesztés árbevételének elszámolása	121
4.2.	A saját célra végzett kutatás, kísérleti fejlesztés bevételeinek elszámolása	123
4.2.1.	A saját célra végzett kutatás, kísérleti fejlesztés egyéb bevételei között számolandó el	123
4.4.2.	A saját célra végzett kutatás, kísérleti fejlesztés bevételeként számolandó el de nem az egyéb bevételek között	128
5.	A kutatás, a kísérleti fejlesztés kölcsön-forrásainak elszámolása	129

6.	A kutatás, a kísérleti fejlesztés beruházásaihoz kapcsolódó bevételek elszámolása	133
7.	A kutatás, a kísérleti fejlesztés beruházásai kölcsönforrásainak elszámolása	140
V.	SZÁMVITELI ADATOK FELHASZNÁLÁSA A STATISZTIKAI BESZÁMOLÓHOZ	144
1.	Saját szervezetben végzett K+F tevékenység folyó költségei (a statisztikai beszámolóhoz)	144
1.1.	Közvetlen költségek	114
1.2.	Közvetett költségek	144
2.	Saját szervezetben végzett K+F tevékenység folyó költségeinek finanszírozása (a statisztikai beszámolóhoz)	145
2.1.	Megrendelésre végzettnél	145
2.2.	Saját célra, saját kezdeményezésre – saját szervezetben – végzettnél	145
2.2.1.	A végleges támogatások	145
2.2.2.	A visszafizetendő támogatások	146
2.2.3.	A saját pénzügyi források	146
3.	A vállalkozásba adott kutatás, kísérleti fejlesztés folyó költségei és annak finanszírozása (a statisztikai beszámolóhoz)	146

3.1. Közvetlen költségek	146
3.2. Finanszírozási források	147
4. A K+F beruházások költségei és annak finanszírozása (a statisztikai beszámolóhoz)	147
4.1. Beruházási költség	147
4.2. A K+F beruházások pénzügyi forrásai	147
4.2.1. A végleges támogatások	147
4.2.2. A térítés nélküli átvételek	148
4.2.3. A visszafizetendő támogatások	148
4.2.4. A saját pénzügyi források	148
VI. KUTATÁSI ÉS TECHNOLÓGIAI INNOVÁCIÓS ALAP	149
1. Az innovációs Alap rendeltetése	149
2. Az Innovációs Alap pénzügyi forrásai	149
3. Az Innovációs Alap pénzeszközeinek felhasználása	150
4. A törvény által alkalmazott fogalmak	151
4.1. Alap kutatás	151
4.2. Kutatás-fejlesztés	151
4.3. Ipari vagy alkalmazott kutatás	151
4.4. Kísérleti (pre-kompetitív) fejlesztés	151
4.5. Technológiai innováció	151

5.	Az Innovációs Alapból kapott támogatások elszámolása	152
5.1.	A innovációs támogatás csoportosítható	152
5.2.	Vissza nem térítendő támogatás	152
5.3.	Visszatérítendő támogatás	156
5.4.	Kutatás-fejlesztést finanszírozó bankhitel kamatainak átvállalása	158
6.	Innovációs járulék	159
6.1.	Innovációs járulék fizetésre kötelezettek	159
6.2.	Az innovációs járulék alapja	160
6.3.	Az innovációs járulék mértéke	161
6.4.	Az innovációs járulékfizetési kötelezettség megállapítása	161
6.5.	A járulék éves bruttó összegéből levonható összegek	162
6.6.	A járulék éves nettó összegének elszámolása	163
7.	Az önkéntes befizetések, adományok, segélyek elszámolása	164
8.	A gazdasági eredményből való részesedés	165
VII.	KUTATÁS-FEJLESZTÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ ADÓK SZÁMVITELI ELSZÁMOLÁSA	166
1.	Kutatás-fejlesztés számvitele és az általános forgalmi adó	166
1.1.	Termékbeszerzéshez kapott támogatás	166

1.2. A támogatásból is finanszírozott tevékenységhez kapcsolódó beszerzések (ha nem konkrét beszerzéshez kapcsolódik a támogatás)	169
1.3. Támogatásban nem részesül az adóalany	171
1.4. Támogatásban részesülő adóalanynál a tételesen el nem különíthető előzetesen felszámított áfa	171
1.5. Saját vállalkozásban végzett beruházás	172
1.6. Ellenérték nélküli átadás	173
2. Kutatás-fejlesztés és a társasági adó	174
2.1. A K+F költségek alapján érvényesíthető adóalap-csökkentés	174
2.1.1. Az adózás előtti eredményt csökkenti	174
2.1.2. Az adózás előtti eredményt csökkentő tételek összegének megállapítása a számviteli nyilvántartások alapján	175
2.1.3. További adóalap-csökkentés	177
2.2. Fejlesztési tartalék	178
2.3. K+F-hez használt eszközök értékcsökkenési leírása	180
2.4. Térítés nélküli eszköz-átadás	182

ELŐSZÓ

Előszó (folytatása)